

Vai trò của phát ngôn đối ngoại đối với công tác đối ngoại của Đảng và Nhà nước Việt Nam

Ngày nhận bài: 19/07/2024 | Ngày phản biện: 20/07/2024 | Ngày xuất bản: 09/09/2024

Tác giả: Đỗ Thị Hùng Thúy (Học viện Báo chí và Tuyên truyền)

Tóm tắt: Phát ngôn đối ngoại là một cách thức để thực hiện công tác đối ngoại. Công tác phát ngôn đối ngoại nhằm mục đích bảo vệ và quảng bá lợi ích của quốc gia, đồng thời tạo ra môi trường thuận lợi để thúc đẩy sự hợp tác, giao lưu văn hóa, thương mại, đầu tư và hòa bình với các quốc gia khác. Trong bối cảnh toàn cầu hóa và bùng nổ thông tin, phát ngôn đối ngoại là kênh thông tin chính thức, uy tín và đáng tin cậy. Phát ngôn đối ngoại là hoạt động bày tỏ quan điểm của Việt Nam về đường lối, chính sách đối ngoại, cũng như quan điểm của Việt Nam về các vấn đề quốc tế và khu vực. Bên cạnh đó, phát ngôn đối ngoại là hình thức quảng bá hình ảnh đất nước con người, văn hóa, phong tục tập quán Việt Nam ra thế giới. Qua đó, phát ngôn đối ngoại không chỉ đóng góp vào việc thực hiện đường lối và chính sách đối ngoại mà còn thúc đẩy quá trình hội nhập, nâng cao vị thế quốc tế của đất nước. Đồng thời, phát ngôn đối ngoại cũng là cách thức đấu tranh, phê phán và bác bỏ những thông tin sai lệch, những luận điệu bôi xấu và xuyên tạc về Việt Nam.

1. Đặt vấn đề

Phát ngôn đối ngoại là một cách thức để thực hiện công tác đối ngoại nói chung và công tác thông tin đối ngoại nói riêng thông qua hoạt động giao tiếp, phát biểu, bày tỏ quan điểm, lập trường của một cơ quan, đơn vị hành chính, tổ chức, của một quốc gia trước các vấn đề trong nước và quốc tế nhằm thực hiện thắng lợi những lợi ích quốc gia, dân tộc chân chính, vì mục tiêu của thời đại là hòa bình, độc lập dân tộc, dân chủ và tiến bộ xã hội.

Phát ngôn đối ngoại là một phần quan trọng trong công tác đối ngoại của Việt Nam. Đó kênh thông tin thể ý kiến, quan điểm và chính sách đối với các vấn đề quốc tế. Phát ngôn đối ngoại có thể được thực hiện qua các bài phát biểu, tuyên bố, hội thảo, phỏng vấn hoặc thông qua các kênh truyền thông.

Công tác phát ngôn đối ngoại nhằm mục đích bảo vệ và quảng bá lợi ích của quốc gia, đồng thời tạo ra một môi trường thuận lợi để thúc đẩy sự hợp tác, giao lưu văn hóa, thương mại, đầu tư và hòa bình với các quốc gia khác. Trong bối cảnh toàn cầu và bùng nổ thông tin, phát ngôn đối ngoại là kênh thông tin chính thức, uy tín và quan trọng để xây dựng quan hệ ngoại giao bền vững, đáng tin cậy.

2. Vai trò của công tác phát ngôn đối ngoại

2.1. Phát ngôn đối ngoại là một cách thức để thực hiện công tác đối ngoại

Phát ngôn đối ngoại là qua hoạt động giao tiếp, phát biểu, bày tỏ quan điểm, lập trường của một cơ quan, đơn vị hành chính, tổ chức, của một quốc gia nhằm thỏa mãn nhu cầu, mục tiêu của công tác đối ngoại nói chung và công tác thông tin đối ngoại nói riêng. Đây là kênh thông tin chính thống mà Đảng và Nhà nước sử dụng để truyền tải những thông điệp quan trọng, nhằm giới thiệu chủ trương, đường lối, chính sách và quan điểm của đất nước thông qua phát ngôn chính thức tại các sự kiện, diễn đàn quốc tế, họp báo quốc tế, họp báo trong nước⁽¹⁾.

Là cầu nối giữa các tổ chức, quốc gia đóng vai trò quan trọng trong việc thúc đẩy trao đổi thông tin và giao tiếp hiệu quả giữa chính phủ và công chúng thông qua các phương tiện báo chí, truyền thông, phát ngôn đối ngoại giúp cung cấp thông tin chính xác và đầy đủ về chủ trương, chính sách và hoạt động của chính phủ đến với người dân và công chúng.

Thông qua hoạt động đưa tin của các nhà báo, phóng viên đến từ các hãng truyền thông, trong và ngoài nước, tin tức, hình ảnh về Việt Nam đến với công chúng quốc tế thế giới. Bên cạnh đó, hoạt động cung cấp thông tin của người phát ngôn một cách có chọn lọc, bạn bè quốc tế và người Việt Nam ở nước ngoài sẽ có những thông tin về Việt Nam một cách đầy đủ, chính xác nhất.

Những thắc mắc, băn khoăn của phóng viên quốc tế khi được giải đáp tại ngay các cuộc phỏng vấn, họp báo sẽ giúp công chúng quốc tế có thể nhận thức một cách đầy đủ, đúng đắn về chủ trương, đường lối chính sách, đặc biệt là chính sách đối ngoại của Việt Nam, giúp người nước ngoài, người Việt Nam ở nước ngoài tăng cường hiểu biết, ủng hộ Việt Nam. Phát ngôn đối ngoại với tính chính thống, nội dung thông tin chọn lọc, giúp bạn bè quốc tế có những thông tin về Việt Nam một cách đầy đủ, chính xác nhất.

Đối với cộng đồng người Việt Nam ở nước ngoài, vì nhiều lý do phải sống xa quê hương, nhất là những thế hệ sinh ra và lớn lên ở nước ngoài, phát ngôn đối ngoại là kênh thông tin chính xác, đáng tin cậy về quan điểm của Đảng và Nhà nước ta đối với các vấn đề lớn, nhạy cảm như vấn đề dân tộc, dân quyền, tôn giáo, tín ngưỡng và chủ quyền lãnh thổ... Do đó, công tác phát ngôn đối ngoại là kênh thông tin chính thức, quan trọng trong xây dựng lòng tin và sự ủng hộ đối Đảng, Nhà nước.

2.2. Phát ngôn đối ngoại thực hiện đường lối, chính sách đối ngoại trong quá trình hội nhập của Việt Nam

Hội nhập quốc tế hiện nay đã trở thành một xu thế vô cùng quan trọng và to lớn trong thế giới hiện đại, ảnh hưởng mạnh mẽ đến quan hệ quốc tế và cuộc sống của từng quốc gia. Công tác đối ngoại, được coi là một trong những nhiệm vụ quan trọng nhằm phát triển đất nước, đã trở thành một trụ cột không thể thiếu trong chiến lược phát triển của mỗi quốc gia. Đảng Cộng sản Việt Nam đã đề ra tư tưởng chỉ đạo đối ngoại là giữ vững nguyên tắc vì độc lập, thống nhất và chủ nghĩa xã hội. Mục tiêu chính là bảo đảm lợi ích tối cao của quốc gia và dân tộc, đặt lợi ích quốc gia và dân tộc lên hàng đầu.

Phát ngôn đối ngoại đóng một vai trò quan trọng trong việc thực hiện đường lối, chính sách đối ngoại của Việt Nam. Trong một tình hình đầy biến động và thách thức, những tuyên bố của Việt Nam thể hiện trên các diễn đàn, các phương tiện truyền thông về quan điểm sẵn sàng đóng góp và sự nỗ lực, tích cực hội nhập quốc tế góp phần thể hiện đóng góp của đất nước vào sự phát triển chung của khu vực và thế giới.

Phát ngôn đối ngoại khẳng định quan điểm, đường lối đối ngoại của Việt Nam đối với các vấn đề liên quan đến lợi ích quốc gia, dân tộc, bày tỏ quan điểm của Việt Nam về

các vấn đề quốc tế và khu vực. Qua đó khẳng định đậm nét những dấu ấn không thể phủ nhận của đất nước, cũng như xác định rõ vai trò, uy tín và vị thế của Việt Nam trong khu vực và trên thế giới, góp phần thực hiện thắng lợi nhiệm vụ và đường lối đối ngoại của Đại hội Đảng lần thứ XIII "chủ động và tích cực hội nhập quốc tế; là bạn, là đối tác tin cậy và thành viên có trách nhiệm của cộng đồng quốc tế"⁽²⁾.

2.3. Phát ngôn đối ngoại phê phán, bác bỏ những thông tin sai lệch, những luận điệu bôi xấu, xuyên tạc về đường lối đối ngoại, hội nhập quốc tế của Đảng và Nhà nước ta

Phát ngôn đối ngoại đóng vai trò quan trọng trong việc xây dựng và thể hiện hình ảnh của một quốc gia trên trường quốc tế. Thông qua phát ngôn đối ngoại, các vấn đề quan trọng trong nước và quốc tế được thông báo kịp thời và có định hướng rõ ràng. Điều này giúp người dân nắm bắt được thông tin mới nhất về sự phát triển của đất nước, cũng như những vấn đề nóng, nhạy cảm được dư luận trong nước, quốc tế quan tâm. Việc thông báo kịp thời và đúng đắn sẽ giúp duy trì sự minh bạch và tránh những hiểu lầm không đáng có.

Những năm gần đây, Việt Nam đã đạt được những thành tựu quan trọng không thể phủ nhận trong hoạt động đối ngoại và hội nhập quốc tế. Trong bối cảnh, tình hình khu vực và thế giới ngày càng phức tạp, các thế lực thù địch đã nhận thức được tầm quan trọng của chính sách đối ngoại hội nhập quốc tế, chúng liên tục tấn công xuyên tạc, nhằm phá hoại đường lối đối ngoại độc lập, tự chủ, hòa bình, hữu nghị, hợp tác và phát triển, đa dạng hóa và đa phương hóa của Việt Nam.

Thủ đoạn của các thế lực là gây khó khăn cho Việt Nam trong việc mở rộng quan hệ đối ngoại, tìm cách tác động, mua chuộc, lôi kéo các đối tác từ bên ngoài để gây sức ép, tác động vào nội bộ đất nước; quốc tế hóa những vấn đề của quốc gia; lợi dụng các vấn đề đối ngoại để xuyên tạc các vấn đề nhạy cảm về chủ quyền, kinh tế, nhân quyền, dân tộc, tôn giáo...

Trong lĩnh vực hội nhập quốc tế, các thế lực thù địch, cơ hội chính trị móc nối gây dựng lực lượng đối lập, tiến hành các hoạt động tuyên truyền, lôi kéo, hướng lái các chủ trương, chính sách hợp tác, hội nhập của Việt Nam đi chệch mục tiêu. Bên cạnh đó, các thế lực thù địch "biện giải" rằng Việt Nam chưa có đủ các điều kiện hội nhập

quốc tế, hoặc vin vào những tác động tiêu cực của hội nhập quốc tế cho rằng, nên đóng cửa khép kín, không cần hội nhập quốc tế để giữ được độc lập, tự chủ, bản sắc dân tộc.

Mục đích của chúng là nhằm gây mâu thuẫn, dẫn đến hoài nghi, dao động, mất niềm tin trong nội bộ, ảnh hưởng đến tiến trình chủ động, tích cực hội nhập quốc tế. Mặt khác, lợi dụng quá trình hội nhập quốc tế, lợi dụng sơ hở của chính sách, các thế lực thù địch thúc đẩy tác động mặt trái của nền kinh tế thị trường bằng cách lôi kéo những cán bộ, đảng viên, quần chúng thoái hóa, biến chất thúc đẩy "tự diễn biến", "tự chuyển hóa". Trên một số trang mạng xã hội đã xuất hiện những quan điểm, ý kiến của một số cán bộ, đảng viên, nhà nghiên cứu... dưới các hình thức "lời kêu gọi", "tư vấn", "phản biện", "kiến nghị", "góp ý" ... nhằm phê phán đường lối và chính sách đối ngoại của Đảng, Nhà nước ta.

Trước những sự chống phá trên, công tác đấu tranh phản bác các luận điệu xuyên tạc, sai trái, thù địch về đường lối đối ngoại và hội nhập quốc tế là yêu cầu cấp thiết, thực hiện bằng nhiều biện pháp, trong đó có việc thực hiện phát ngôn trên các diễn đàn, các cuộc họp báo và trả lời phỏng vấn báo chí quốc tế. Thực tiễn cho thấy, thời gian qua, công tác phát ngôn đã góp phần quan trọng nâng cao vị thế, uy tín của Việt Nam trên trường quốc tế; nắm vững và xử lý tốt mối quan hệ giữa độc lập, tự chủ và hội nhập quốc tế; tranh thủ các dư luận quốc tế để củng cố, bồi đắp, gia tăng sức mạnh nội lực, tiềm lực đất nước..., qua đó bẻ gãy những luận điệu xuyên tạc, sai trái, thù địch về đường lối đối ngoại và hội nhập quốc tế của Đảng, Nhà nước ta.

3. Kết luận

Phát ngôn đối ngoại là một phần quan trọng trong công tác đối ngoại của Việt Nam. Trong bối cảnh toàn cầu hóa và bùng nổ thông tin, phát ngôn đối ngoại là kênh thông tin chính thức, uy tín và đáng tin cậy, cần được chú trọng. Để thông tin về đường lối, chính sách đối ngoại, bẻ gãy những luận điệu xuyên tạc, sai trái, thù địch góp phần hiệu quả trong thực hiện công tác đối ngoại của Đảng và Nhà nước ta./.

Tài liệu tham khảo

(1) Điều 7, Nghị định 72/2015/NĐ-CP, ngày 30 tháng 11 năm 2010 của Chính phủ Về quản lý hoạt động thông tin đối ngoại.

(2) Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII (2021), Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, T. I, tr. 164.

Tài liệu tham khảo

1. Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII (2016), Văn phòng Trung ương Đảng, Hà Nội.
2. Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII (2021), Văn phòng Trung ương Đảng, Hà Nội.
3. Nghị định số 72/2015/NĐ-CP của Chính phủ về quản lý hoạt động Thông tin Đối ngoại.
4. <https://tulieuvankien.dangcongsan.vn/van-kien-tu-lieu-ve-dang/gioi-thieu-van-kien-dang/phat-trien-van-hoa-nen-tang-tinh-than-cua-xa-hoi-894>.